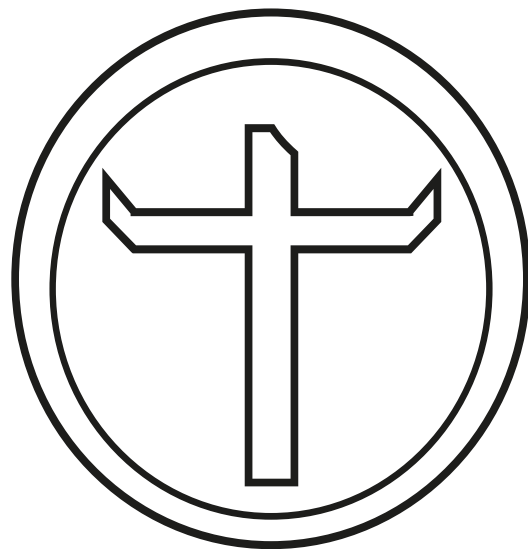

RINGE SOGNS KIRKEBLAD

September – november 2025

”Kirkegården ved Ringe Kirke er et velbesøgt sted og fungerer således også som byens grønne park”, fremgår det af en af de artikler i dette blad, der denne gang har fokus på kirkegården. I artiklerne fortæller kirkegårdslederen om specielt to nye tiltag.

Den ene artikel handler om den nye anonyme fællesplæne herunder også reglerne for at færdes der. Den anden artikel handler om, at Ringe Kirkegård nu opfylder betingelserne for at kunne kalde sig ”grøn kirkegård” og artiklen dykker ned i, hvilke udfordringer det har givet herunder, at det indimellem kan være svært at ændre på gamle vaner.

Kirkebladet udgives af Ringe Menighedsråd og redigeres af bladudvalget.
Henvendelse/kommentarer vedrørende kirkeblad, kontakt venligst:
Marianne Eichertz, Bladudvalget, tlf. 24 27 39 03
E-mail: marianne@eichertz.dk
Sognepræst:
Karen Blauenfeldt Dam, (kirkebogsførende) træffes alle hverdage, dog ikke fredag, i Sognegården, Søvej 31.
Tlf. 62 62 41 45 eller mobil: 51 85 85 56.
E-mail: kbd@km.dk.

Sognepræst: Lene Kjær Andersen, træffes alle hverdage, dog ikke mandag, i Sognegården, Søvej 31. Tlf. 30 70 97 80.
E-mail: lcan@km.dk.

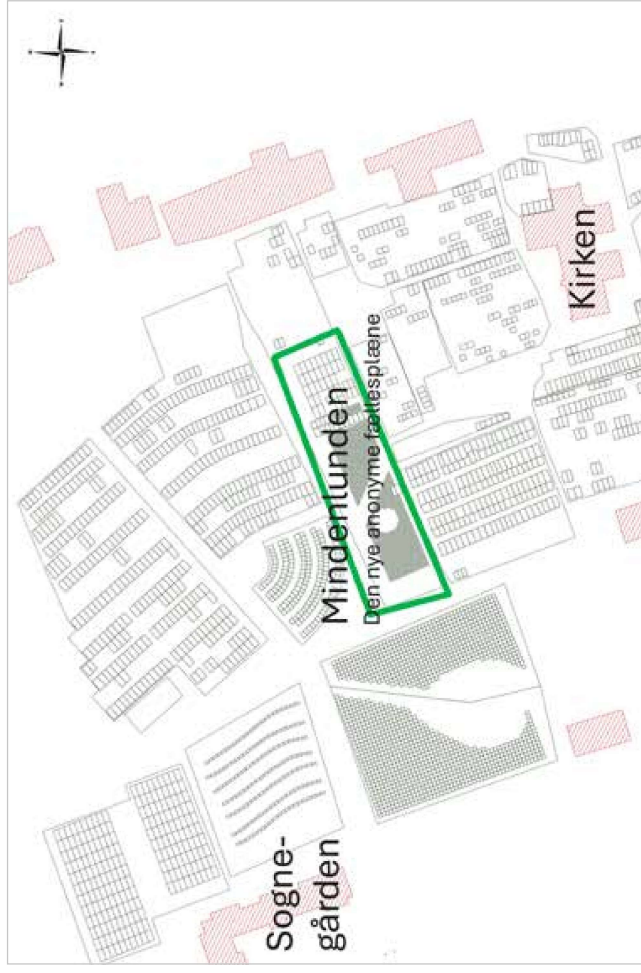
Kordegn:
Dorte Knudsen
træffet mand.-tors kl. 10.00-14.00, Søvej 31.
Tlf. 62 62 15 26. E-mail: ringe.sogn@km.dk
Regnskabsfører:
Dorte Lund Toftelund, træffetid ons. kl. 9.00-13.00
Søvej 31. Tlf. 51 41 76 74.
E-mail: ringe.sogn@km.dk

Kirkegårdsleder:
Kristine Essendrop Schjøtte, tlf. 62 62 15 05
E-mail: kirkegaardsleder@ringekirke.dk.

Gartnerne på Ringe Kirkegård har igen haft gravemaskinen, brolæggerhammeren samt plantespaden fremme. Der er blevet etableret et nyt gravstedsområde i det tidligere kistegravstedsområde, der indtil nu har heddet afd. R. Området har længe været lukket for etablering af nye gravsteder, og det er kun familie, der har kunnet og stadigvæk kan nedsættes i de eksisterende gravsteder i området. Nu skal området nemlig være Ringe kirkegårds nye anonyme fællesplæne og hedde Mindelunden.

Man kan nedsættes i kiste eller urne i Mindelunden, urnerne vil blive nedsat i den vestlige del af området, mens kisterne vil blive nedsat i den østlige del af området. Der er obligatorisk vedligeholdelse, hvilket vil sige, at der skal betales for pasningen i hele begravelsesperioden i forbindelse med at den afdøde nedsættes i området. Det koster på nuværende tidspunkt 3.060 kr. for en urnegrav i 10 år og 8.780 kr. for en kistegrav i 20 år.

Mindestenen, hvorpå der med pensel og vand kan skrives det man føler for. Når vandet tørrer på stenen, er det igen anonymt, som den afdøde ønskede.

Hvorfor vælger folk et anonymt gravsted?
Inden folk går bort og skal jordfæstes, er der flere, der inden da har valgt, at deres gravsted skal være anonymt. Ofte er argumentet, at den afdøde ikke vil være til besvær for de efterladte. Vi hører ofte, at der ikke bør være nogen, der efterfølgende bliver forpligtet hverken økonomisk eller rent praktisk. Modsat hører vi så også de efterladte sige, at de nogle gange savner et sted at kunne gå hen og se navnet på den afdøde. At stå der ved gravstenen eller på selve gravstedet betyder ofte mere for de efterladte end den afdøde havde forestillet sig og måske også de pårørende selv havde forestillet sig.

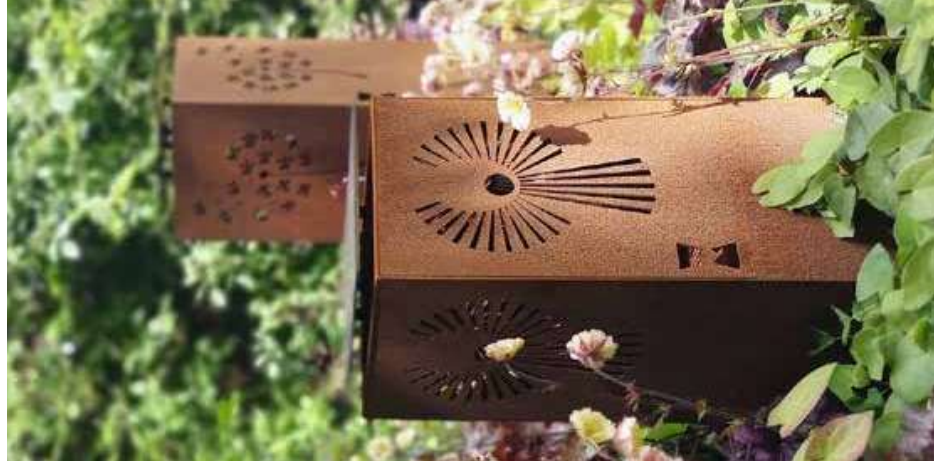
En fælles gravsten

Det er ikke muligt at få sat en gravsten i fællesplænen, da der udelukkende vil være græs på alle de anonyme gravsteder. Men der vil altid være mulighed for at komme og sætte en blomst, tænde et lys eller skrive en hilsen med vand og pensel på mindepladsens store fælles sten. Selve pladsen er en lille plads omgivet af beplantning, og pladsen er placeret i den vestlige del af området. Det er også på Mindelundens mindeplads, at blomsterne fra den anonyme bisættelse lægges. Ved en anonym jordbegravelse lægges blomsterne altid ovenpå selve graven.

Som pårørende er det muligt at deltage ved selve nedsættelsen af urnen eller kisten i Mindelunden. Selvom de pårørende så kender placeringen af den afdødes urne/kiste, skal blomster og lys efterfølgende altid sættes på Mindelundens mindeplads.

Du kan tænde en lanterne med et medbragt lys

Der vil blive opsat minde-lanterner ved mindepladsen. Mindelanternerne kan åbnes, og der kan sættes et lys ind i dem. Det er en fin måde for pårørende og andre at tænde et lys for en afdød, og lyset vil kunne stå og lyse længe uden at vinden blæser det

Mindelanterne mægen til dem, der vil blive opsat i Mindelunden. Billedet lånt fra hjemmesiden mindelanterne.dk.

ud, eller at lyset risikerer at vælte og antænde græsset i sommerhalvåret.

Håbet er, at den anonyme fællesplæne vil blive et sted, der skaber et rum for at mindes afdøde, der selv har ønsket at få et anonymt gravsted.

Har du spørgsmål eller bemærkninger, er du altid velkommen til at kontakte kirkegårdsleder Kristine på tlf. 62 62 15 05 eller på mailen kirkegaardsleder@ringekirke.dk.

Et sidste farvel - og på gensyn

Når man som jeg efterhånden været sognepræst i godt 25 år, og forestår omkring 50 begravelser og bisættelser om året, så bliver det naturligvis til en del samtaler med pårørende i sorg. Samtaler, der for nogle vedkommende er fyldt med anfægtelse over, at døden overhovedet findes, for andre præget af en rationel og logisk tankegang der mest bare hæfter sig ved at "sådan er det jo", og for de flestes vedkommende alt muligt derimellem.

Hvorfor begraver vi overhovedet vores døde?

Men sandt nok: sådan er det jo. Måske sniger der sig alligevel en eftertanke ind hos én selv: Hvorfor begraver vi overhovedet vores døde? Hvorfor bruger vi tid og ressourcer på at passe og pleje vores kirkegårde, når det ville være langt billigere og mere effektivt bare at køre de døde direkte til forbrænding? Heldigvis giver svaret sig selv: fordi vi er mennesker!

Vedbæk-fundene

I 1975 under byggearbejdet til en ny skole i Maglemøsen i Nordsjælland stødte man pludselig på en 7000 år gammel gravplads fra stenalderen. Her var mennesker blevet gravlagt efter ritualer, vi ikke ved særlig meget om i dag, men Vedbæk-fundene, som det senere blev kaldt, blev berømt for den særligt gribende begravelse, hvor en ung mor var blevet gravlagt sammen med sit lille barn. Barnet lå ved hendes højre side og havde fået en lille flintedolk med sig. Måske var det et lille drengebarn? Han lå på siden vendt mod moderen. Men under hans knogler fandt man også aftryk af andre små bitte knogler: Barnet var blevet begravet på en svanevinge!

Hvorfor ved man naturligvis ikke, men symbolikken er helt poetisk. Det lille barn var blevet lagt til rette på svanevingen i en gestus, der vidnede om kærlighed. I livet - og måske til efterlivet. Vingen var en kærlighedsvinge, som barnet blev lejret på i en form for billedliggjort omsorg.

Og lige dér, i den stenaldergrav, genkender vi os selv som mennesker. Kun mennesket begraver sine artsfæller med samme omsorg og kærlighed, så deri er vi dybt - ja, menneskelige. Måske var det både langt billigere og mere effektivt at køre de døde direkte til forbrænding, men jo også totalt umenneskeligt. Det vidner nazisternes gaskamre i al deres effektivitet os også om: et uhyggeligt og hæsligt vidnesbyrd om tab af liv og menneskelig værdighed.

Medmenneskelighed og håb

Barnegraven med svanevingen minder os derimod om en dyb menneskelig kærlighed og omsorg, og måske endda om et forsigtigt håb, som vi også finder hos den gammeltestamentlige salmist, der digter om Gud:

"stiger jeg op til himlen, er du dér,
lægger jeg mig i dødsriget, er du dér.
Låner jeg morgenrødens vinger
og slår mig ned, hvor havet ender,
så leder din hånd mig også dér,
din højre hånd holder mig fast."

Kilde: GT Davidssalme nr. 139, vers 8-10

Måske blev det lille stenalderbarn stedt til hvile på morgenrødens vinger som et udtryk for det håb om gensyn, som mange af kirkegårdens gravsten også fortæller om.

Karen Blauenfeldt Dam

Gamle vaner bliver brudt på Ringe kirkegård, der nu kan kalde sig Grøn Kirkegård!

Ringe kirkegård er en bykirkegård, der ligger smukt på en skråning mellem Ringe midtby og Ringe sø. På grund af den store befolkningsvækst i Ringe, bliver kirkegården forsat mere og mere besøgt og fungerer således også som byens grønne park.

På Ringe kirkegård har vi arbejdet med grønne tiltag på den velbesøgte kirkegård – også selvom nogle af de besøgende måske har lidt svært ved at vænne sig til de nye kvashegn. På kirkegården er lapidarierne i dag tilplantet, hvor de tidligere var perlstensbelagt. Kvashegn, staudegravsteder og en specialdesignet affaldssortering er blandt de grønne tiltag på Ringe kirkegård.

Efter mange års grønt arbejde og med et nyt kirkegårdsudvalg kan Ringe kirkegård nu kalde sig Grøn Kirke. Vi har gennem årene ladet os inspirere af andre kirkegårde og den grønne branche. Vores inspiration er løbende blevet indarbejdet, når vi undervejs har skullet lave nyt eller renovere det eksisterende.

Kirkegårdsleder på Ringe kirkegård Kristine Essendrop Schjødt er stolt over kirkegårdens grønne arbejde og vil gerne udbrede kendskabet om alle de initiativer, medarbejderne iværksætter for at være bæredygtige og grønne.

Lapidarium med gamle gravsten på Ringe Kirkegård er nu tiplantet med stauder i stedet for den traditionelle perlstensbelægning.

Kvasbunker og Kvashegn på arealet der ikke er indviet som kirkegård.

Gamle vaner er svære at bryde

”Det sjoveste er, hvor forskelligt vores brugere reagerer på de grønne tiltag. Nogen synes, vores kvashegn er megasukke. Andre synes ikke, de er så pæne og er glade for, at vi har valgt at plante stauder foran dem, så de er gent lidt væk halvdelen af året. Det sværeste er nogle gange at ændre de gamle vaner, men vi forsøger hele tiden og synes selv, vi er blevet rigtig gode til at tilpasse de grønne tiltag til brugerens forventninger og arbejder derfor til stadighed med det.”

Kristine Essendrop Schjødt

Kvasbunkerne på Ringe Kirkegård bidrager til biodiversitet og medvirker samtidig til at mindske CO₂ udledning pga. mindre transport af affald væk fra kirkegården. CO₂ bundet til materiale fra f.eks. døde træer frigives langsomt i takt med det nedbrydes, end hvis det var blevet afbrændt. Når komposten er blevet til muld, kan den genbruges til jordforbedring rundt på kirkegårdens bede o.l.

Kirkegården arbejder målrettet med staudegravsteder, og i de seneste tre år har kirkegårdens ansatte i samarbejde med en håndfuld gravstedsejere været med til at anlægge gravsteder med stauder, buske og løg, i stedet for de velkendte gravstedsanlæg med perlesten og fire stedsgrønne planter. Kirkegården er altså godt på vej med meget mindre brug af forårs- og sommerblomster på gravstederne. Kristine & Co har derfor i høj grad bidraget til at ændre forestillingen om, hvordan sådanne skal se ud.

Et stille håb

Vi kan håbe på meget. Vi kan f.eks. håbe, det bliver godt vejr, når vi skal holde en stor fest. Vi kan håbe, det kommer til at gå godt, hvis vi skal prøve noget nyt og ukendt. Eller vi kan håbe, vores verden bliver et mere fredeligt sted at være.

Fra maj sidste år var jeg over en længere periode sygemeldt fra mit arbejde. En af de ting der havde ramt mig var, at mine nyrer fungerede meget dårligt. I den første tid på hospitalet forventede lægerne, at det var et spørgsmål om tid, inden jeg skulle på venteliste til at modtage en ny nyre. Når lægerne kom ind på stuen, var det ofte med en nedslående melding om, hvordan det stod til. Men en dag kom en af lægerne ind og sagde: Alt håb er ikke ude med dine nyrer. Hun sagde ikke, at jeg ville blive rask, eller at de vidste, hvad de skulle gøre med sygdommen. Alligevel ændrede det situationen. Der var et håb. Situationen var ikke håbløs, da hun sagde de ord. Lægen kunne have valgt mange andre ord, om hvilke tal der var gode eller dårlige, men alle ord druknede i mængden. Ordet om håb kom klart igen, og også i dag lidt over et år efter.

Den pessimistiske del af os vil sikkert sige, at hvis man ikke håber, bliver man heller ikke skuffet. Måske tør man ikke håbe for at beskytte sig selv, eller man synes måske, det er naivt at håbe. Men hvis vi ikke håber, går vi også glip af meget. At håbe er også at turde tro på fremtiden.

Vi kan hjælpe hinanden med håbet og være til stede sammen i den svære situation. Enten i vores personlige liv, hvor sygdom kan gøre livet svært, eller ude i den store verden, hvor der er meget brug for håb, og hvor vi kan bekymre os for, hvordan det skal gå med krig, klima eller noget helt tredje. Vi kan give hinanden håb ved at gøre så meget, vi kan. Men også ved at vide, at alt ikke ligger på vores skuldre. At Gud vil bære sammen med os.

Håb er ikke blot at sige: Det går nok, det løser sig sikkert. Håb kan vi ikke påtvinge hinanden, vi kan ikke sige: Du skal håbe.

Det kristne håb er, at Gud er med os nu og altid. Ligesom korset er troens symbol, og hjertet er kærlighedens symbol, er ankeret symbol på håbet. Et anker ligger fast og har fat i noget, der står fast. Altså et stærkt symbol på et holdepunkt og forankring. Håbet har fast grund hos Gud. Jesus blev sendt som et håb og et lys for verden.

Håbet er ikke ude, for Gud er med os. Håbet er ude, forstået på den måde, at håbet sendt fra Gud er ude at leve blandt mennesker.

Lene Kjær Andersen

Vidste du at....?

Ringe Kirke har salmebøger med stor skrift?

I Den Danske Salmebog findes 791 salmer foruden ritualbog, bønnebog og bibelord til opmuntring og trost, Luthers lille katekismus samt alle kirkeårets faste læsninger. Det er meget tekst på en forholdsvis lille plads. Derfor er bogstaverne heller ikke særlig store i den almindelige salmebog. Det er der heldigvis råd for! På den underste salmebogshylde lige til højre for indgangsdøren finder du både den almindelige salmebog med stor skrift og nu også tillægget 100 salmer med stor skrift.

Spørg endelig kirkefjeneren om hjælp, hvis du er i tvivl om, hvor salmebøgerne står.

Gudstjenesteliste september – november 2025

SEPTEMBER

4. sep.		KBD / LKA	18.30	Friluftsgudstjeneste v. søen
7. sep.	12.s.e.trinitatis	LKA	10.00	
14. sep.	13.s.e.trinitatis	KBD	10.00	
21. sep	14.s.e.trinitatis	KBD	10.00	Høstgudstjeneste, kor medvirker Kollekt: Folkekirkens Nødhjælp
25. sep.		KBD	17.00	Aftensang i Sideskibet
28. sep.	15.s.e.trinitatis	LKA	10.00	Kirkekaffe

OKTOBER

5. okt.	16.s.e.trinitatis	LKA	10.00	
5. okt.	16.s.e.trinitatis	LKA	16.00	Gospel-gudstjeneste
11. okt.		LKA	11.00	Lørdagsdåb
12. okt.	17.s.e.trinitatis	KBD	10.00	
19. okt.	18.s.e.trinitatis	KBD	10.00	
22. okt.		KBD	17.00	Gud & spaghetti
26. okt.	19.s.e.trinitatis	LKA	10.00	Kirkekaffe
28. okt.		KBD	17.00	Gud & spaghetti
30. okt.		KBD	17.00	Aftensang i Sideskibet

NOVEMBER

2. nov.	Allehelgen	LKA	10.00	
2. nov.	Allehelgen	KBD	16.00	Allehelgens-stemning, med navneoplæsning
4. nov.		KBD	17.00	Gud & spaghetti
9. nov.	21.s.e.trinitatis	LKA	10.00	Kollekt: Dansk Røde Kors
16. nov.	22.s.e.trinitatis	KBD	10.00	Kollekt: Dansk Røde Kors
19. nov.		KBD	19.30	Spillemandsmesse ved ProCantu koret
23. nov.	Sidste s.i kirkeåret	LKA	10.00	Kollekt: Dansk Røde Kors
27. nov.		KBD	17.00	Aftensang i Sideskibet
29. nov.		KBD	11.00	Lørdagsdåb
30. nov.	1.s.i advent	KBD	10.00	Kirkekaffe Kollekt: Menighedsplejen

KBD: Karen Blauenfeldt Dam, LKA: Lene Kjær Andersen. Ret til ændringer forbeholdes.